

משרד החינוך
המחוז החרדי

ירחון מקוון לנעשה בממ"ח

ממ"ח
חינוך בתנופה מתמדת

חודש טבת

הארות בחודש

הרמב"ם בהלכות תענית, מסביר את ענייני הצומות, בכך שימים אלו נועדו לעורר את הלבבות ולפתוח דרכי התשובה, כדי שזכור את מעשינו הרעים ומעשי אבותינו וביזכרון דברים אלו נשוב להיטיב.

על צום עשרה בטבת כותב הרמב"ם שהוא היום בו סמך מלך בבל על ירושלים והביאה במצור ובמצוק. על המצור מסופר באריכות בנביא, דבר שהביא בסופו של דבר לחורבן בית המקדש וגלות בבל. גם בספר יחזקאל נאמר שהקב"ה ציווה עליו לרשום לזיכרון יום זה, דבר המורה על חשיבות התאריך והמאורע שאירע בו. חלק ממוסקי ההלכה מסיקים מכך, שצום עשרה בטבת הוא כה חמור, שגם אם היה חל בשבת היו צריכים לצום בו כמו ביום הכיפורים, דבר מיוחד לעומת כל התעניות.

ונשאלת השאלה לכאורה, הרי חורבן הבית והגלות אירעו בתאריכים אחרים, מאוחרים יותר, ולזכרם נקבעו שאר הצומות. מה אם כן, החומרה המיוחדת ביום שבו רק התחיל המצור, עד כדי כך שהוא חמור יותר מן הצומות שנקבעו על חורבן הבית? הרי בזמן המצור, עדיין היתה ירושלים כולה בשלמותה, ואפילו עבודת הקודש בבית המקדש נעשתה כרגיל, ומדוע מחמירים כה בתענית המסמלת את תחילת המצור?

אנו למדים מכך, שהפתיחה וההתחלה, גם היא קטנה ופעוטה לכאורה, מהווה משמעות חשובה מאוד. שכן כל ההמשך תלוי בפתיחה ובצעד הראשון. אסור לאדם לזלזל בתופעות קטנות שנראות כלא חשובות, כי בסופו של דבר עלולות הן להביא את התוצאות החמורות ביותר.

המשמעות הסמלית העמוקה שיש לעניין זה, הוא מוסר השכל ולקח חשוב לעבודת ה' ובהוראה מעשית לחיי היום-יום שלנו. ישנם המזלזלים בדברים קלים בתורה ובמצוות, כגון במצוות שאדם דש בעקביו או על דקדוק קל של דברי סופרים, ולעתים יש המרשים לעצמם לוותר על דברים קלים כדי "להרוויח" מצווה גדולה, ואת זה לימדונו חז"ל מצום עשרה בטבת, שהתחיל במצור והסתיים בחורבן. כך היא אומנתו של היצר הרע כפי שאמרו חז"ל: היום אומר לו עשה כך, ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עוד עבודה זרה והולך ועובד. כדברי המשנה: עבירה גוררת עבירה.

מאידך, כאשר יהודי מתקרב להקב"ה הוא משפיע על כל הסובב אותו וזוכה להשפעת הטוב אצלו ואצל הסובבים אותו, אפילו במעשה קטן ומצווה גוררת מצווה, וכל התחלה קטנה יש לה המשך ותוצאה גדולה, עד שבסופו של דבר מתהווה יהודי שלם ברוחניות ובגשמיות.

בברכה,

המערכת

❖ בשם משפחת הממ"ח כולה המחוז החרדי מברך את

בי"ס 'אור אבנר למצוינות', קרית ים, בניהול הגב' חנה אברמוביץ/ אלכסנדרה חודוש
(מ"מ מנהלת) על הזכייה בפרס החינוך המחוזי כאות להשקעה, המסירות וההישגים.

❖ בי"ס ממ"ח חב"ד 'בית חיה מושקא' בירושלים, בניהול הגב' חנה בקרמן, משתף
ברשמים מהקמת הגינה החינוכית ובאופן הפעלתה, במסגרת תוכנית עירונית להקמת
גינה כמרחב למידה.

אחרי השותפות של הבנות ביום ההקמה, מורות ישתמשו בגינה במסגרת תחומי דעת שונים, לצורך למידה. שיעורי
תורה, הלכה, מדעים, גיאוגרפיה, חשבון, אנגלית, עברית... בגדר 'השמים הם הגבול'...

הגינה כמרחב למידה - תכנית חינוכית

הגינה כמרחב למידה תשתלב בבית הספר כחלק מתוכנית "מחדש". כבר בראשית הדרך נכתב לראשונה החלום
שהוגש לוועדת החלומות- גינה פדגוגית בחצר בית הספר.

בפועל, התקציב שאושר במסגרת "מחדש" אינו מאפשר גם השקעה בגינה. אך אז, בהשגחה פרטית מופלאה,
פורסם קול קורא להקמת גינה כמרחב למידה, המאפשר תחזוקה והשקעה שוטפת.

מטרת הגינה הינה להקנות ידע, מיומנויות, התנסות בשטח, תהליכי חקר ולקיחת אחריות- מה שעשוי לתרום רבות
לפיתוחן האישי של התלמידות, לחוויית הלמידה ומתן מענה לצרכים ולשונות.

- שכבות הגיל שבהן תופעל תכנית חינוכית בגינה:

כיתות א'-ג' כתוכנית קבועה. בשאר הכיתות יהיו "טעימות" והפעלת תוכניות כחלק ממהלך שיעור.

-מקצועות ההוראה ונושאי הלימוד שבחלקן תופעל תכנית חינוכית בגינה :

שיעורי מדעים- תהליכים של צמיחה, הכרות עם הצומח ועונות השנה, נושאים של איכות הסביבה-חומרים אורגניים ואי אורגניים ועוד.

שיעורי הלכה ויהדות- הלכות הקשורות לפירות וברכות, הלכות תפילה הקשורות לגשם.

מיומנויות למידה רוחביות כמו : אחראיות אישית, עבודת צוות.

בשיעורים כדוגמת חשבון, אנגלית, קריאה- ניתן יהיה להשתמש בגינה כמרחב למידה נוסף, בו לומדים באמצעות הגינה ובאופן חווייתי בחלק ממהלך שיעור מיומנויות שונות. כגון : פעולות חיבור וחיסור, כפל- בשיעורי חשבון. צבעים ואוצר מילים- בשיעורי אנגלית. העשרת אוצר המילים- בשיעורי עברית. פעולות הקשורות לעבודת האדמה ועוד.

- מספר השעות בשבוע שבהן תופעל תכנית חינוכית בגינה

לפחות שעה שבועית בכיתות א'-ג' באופן קבוע תוקדש להפעלת תוכנית חינוכית בגינה ע"י הפעלת המורות, יחד עם זאת, הגינה תשמש כמרחב למידה במקצועות נוספים ובכיתות נוספות, כך שכל כיתה תשתמש במרחב פדגוגי זה לפחות פעם בשבוע, ובכיתות א'-ג' יתכן שאף יותר.

- הערך המוסף של הגינה כחלק מתכנית הלימודים :

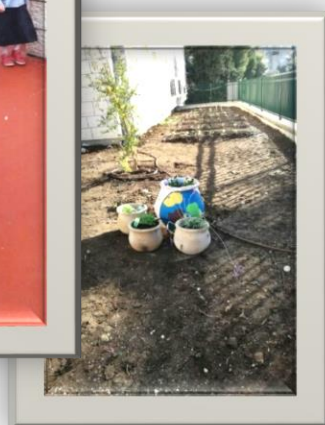
רוח של התחדשות, חוויה של למידה במרחב אחר- מחוץ למרחב הכיתתי. למידה זו נותנת גם מקום של ביטוי אישי לכל תלמידה, העיסוק עם הגינה מחנך לערכים כמו : אחריות, סבלנות, שימור הטבע וקיימות. אין ספק שהלמידה באמצעות הגינה תהיה "אחרת".

- אופן החשיפה של כל צוות בית הספר לאפשרויות הלמידה בגינה :

במסגרת תוכנית "מחדש" יצרנו קבוצת מיקוד של מורות לשפה, אנגלית ומתמטיקה בכיתות ד'-ז'. במקביל לקבוצת המיקוד הזו, ניצור קבוצת מיקוד של ההוראה בגינה כמרחב למידה- וכך שתי הקבוצות תעבודנה במקביל, בתוך מסגרת של שעות השהיה השבועיות שלהן (בלו"ז) שייקבע ויתוכנן על פי התדירות הנצרכת להצלחת התוכנית).

כל צוות בית הספר ייחשף לתוצרים של שתי התוכניות שיופעלו במקביל בשעות ההשתלמות המוסדית. שם יתקיים השיתוף ולמידת העמיתים על התוכניות השונות (למידה במרחבים הפדגוגיים האחרים שיוצרים בביה"ס בתוכנית "מחדש", ולמידה בגינה הפדגוגית), ובאופן זה כל צוות בית הספר ייחשף לתוכנית ואין ספק שיחוו את הלמידה האחרת שניתן לבצע בכיתות ובמקצועות השונים.

במהלך שנות הלמידה ולאחריה צוות ביה"ס שואף ומאמין כי יראה את התלמידות מייקרות את הטבע, מסוגלות להתבונן בתהליכים טבעיים של צמיחה, אוהבות את הטבע ואת העיסוק עם הצמחים, בעלות ידע בטיפוח ושימור גינה, בעלות ערכים של קיימות ושמירה על הסביבה, בעלות חוש אחריות מפותח יותר.

באמצעות הגינה ובסיעתא דשמיא התלמידות תהיינה בעלות מוטיבציה גבוהה יותר ללמידה, צוות ביה"ס ימנף גם את התלמידות עם קשיי למידה וקשיים רגשיים, וישלבן בתחומי אחריות שונים בגינה וכך התלמידות תחוונה הצלחות אשר בס"ד ובתפילה כי ישפיעו גם על שאר המקצועות ועל רמת ההישגים.

❖ חנוכת מרחב למידה חדש בבי"ס ממ"ח

'בנות ירושלים' בניהול הגב' בתיה מלאך

השנה בית הספר 'בנות ירושלים' עבר תהליך של שדרוג מרחבי הלמידה, בערב חנוכה נקבעה מזוזה בפתיחת "מרחב מתמטיקה", כצורך לקידום תחום הדעת מתמטיקה, כמקצוע מאתגר וחוויתי מתוך למידה פעילה ואינטראקטיבית, תוך קישור המתמטיקה למקצועות נוספים כגון מדעים, אומנות ויהדות. חדר זה יהווה מצע ללמידה הקשורה בתוכנית הלימודים וגם לנושאים מחוצה לה המעודדים חשיבה מתמטית יצירתית, תוך שימת דגש על למידה והתנסות עצמית לצד אינטראקציה כיתתית וקבוצתית.

מתוך ראיית העתיד וקידום הלמידה המתמטית בבית הספר, אשר תהיה משמעותית ויצירתית תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים, אביזרי לימוד מגוונים ואמצעי המחשה עשירים תהיה למידה מתוך התנסות וחקר המובילה לפיתוח החזקות האינדיבידואלים של כל תלמידה לצד יכולת לעבוד בעבודת צוות. לימוד המתמטיקה גם מעבר לדרישות של תוכנית הלימודים ובהקשר לנושאים שונים יהיה חלק אינטגרלי מחיי היום יום של התלמידות ויוכל להביא בס"ד לפיתוח פרחי מתמטיקה יצירתיים בעתיד.

❖ מנהלי הממ"ח התארחו בתלמוד
תורה 'נער ישראל' חב"ד, גילה-
ירושלים

תלמוד תורה חב"ד גילה אירח בשיבת
פיתוח מקצועי, את מנהלי תלמודי תורה
ממ"ח מרחבי הארץ. הבאים, התפעלו
לראות בכניסה לתלמוד תורה תערוכות
חינוכיות עם המסר הברור של ופרצת-
חנוכיה ממיטב סגנונות, מעשי ידי

התלמידים, המעבירים מסרים
חסידיים חינוכיים. במהלך
המפגש עצמו הציג המנהל
הרב **בועז אהרון** את השינוי
האדיר שהתחולל בתלמוד תורה
בשנתיים האחרונות, שינוי הבא
לידי ביטוי בכמה תחומים,
בתהליכי הלמידה ותוכניות
חינוכיות המתקיימים בתלמוד
תורה, בארגון הסביבה הלימודית
ובהכרה של תלמידים עם צרכים
שונים.

עוד הציג המנהל, יוזמה חינוכית שהתלמוד תורה מוביל בשנה האחרונה, בניית חצר דיאלוגית המזמנת לצוות ולתלמידים
שיח אישי שיעודד פתיחות ושיתוף, ובהמשך בס"ד מתן מענה לצרכי התלמידים.

המפקח **הרב חביב חודדה** פועל רבות להצלחת התלמידים, תכנון תכניות העבודה ופריחת הת"ת בכל המישורים...

המפקח המוביל את מפגשי
המנהלים, **הרב שחר**
שאער, הודה בחום למנהל
הרב בועז אהרון ולצוות על
האירוח הנפלא, על הכיבוד
וציין את השינוי הבולט
לעין הניכר כבר מרגע
הכניסה לתלמוד תורה.
מן הראוי לציין כי תנופת
השינוי הינה בהתחלת

הדרך והדבר ניכר באמון ההורים וברישום גדול של מס' תלמידים, מעל כיתה תקנית לכיתה א' השנה. כבר בשלב זה נרשמת התעוררות והתעניינות של הורים רבים לקראת פתיחת ההרשמה לשנה הבאה.

סוד ההצלחה לדברי המנהל טמון בשיתוף הצוות ועבודה מתוך אמון ושיתוף פעולה עם ההורים, עם בית חב"ד ועם הרשות המקומית ומשרד החינוך. בפיקוח הישיר של הרב חביב חודדה, נוכל להמשיך ולהוביל להצלחות נוספות.

מסך לספרות- סיפורת

אוצר תחת הגשר/ ר' שמחה בונים מפשיסחא

היה מרגלא בפומיה דהרה"ק (הרב הקדוש) ר' חנוך העניך מאלכסנדר ז"ל, לומר בשם רבו הרה"ק הרבי ר' בונם ז"ל שאמר אשר כל אדם בנוסעו פעם הראשון אל הצדיק, ולהסתופף בצל החסידים, צריך לידע המעשה מרבי אייזיק ר' יעקעליס מקראקוב, שבנה בית כנסת בקראקוב הנקרא "ר' אייזיק ר' יעקעל'ש שוהל" [בית הכנסת] וזהו כי :

הר' אייזיק ר' יעקעליס חלם לו כמה פעמים שישע לפראג, ושם סמוך לחצר המלך תחת הגשר יחפור בארץ וימצא אוצר גדול ויתעשר.

הוא נסע לפראג ובבואו שמה הלך אל הגשר אשר אצל חצר המלך, אבל שם עמדו אנשי חיל ההולכים על המשמר לילה כיום, והיה ירא לחפור בארץ ולחפש במטמונים, אבל מרוב צערו כי עמל כל כך בדרך רחוקה, ועתה ישוב לביתו בחוסר כל, היה הולך כל היום סמוך לגשר אנה ואנה, תפוש במחשבותיו וכשחשכה הלך אל האכסניה לנוח, וביום השני וכן ביום השלישי שוב בא בבוקר בבוקר אל המקום הזה, וטייל שם כל היום, ולפנות ערב הלך לאכסניה.

השר העומד שם בראש אנשי חיל שומרי ראש המלך, בראותו יום יום כי איש יהודי הולך שחוח ותוארו כעני המעוטף בצער ויגון, סובב סובב אצל הגשר כל הימים, קראו אליו ושאלו בדברים רכים מה אתה מחפש ועל מי אתה ממתין זה כמה ימים במקום הזה, סיפר לו כל הענין כי כמה לילות רצופים חלם לו כי כאן טמון אוצר גדול, ולמטרה זאת בא לפראג ברוב עמל וטורח. אז פתח השר את פיו שחוק ואמר לו: "האם היה כדאי שתסע דרך רחוקה כל כך על ידי חלום, מי זה אשר יאמין לחלומות, הלוא גם אני בחלומי אמרו לי שאסע לעיר קראקוב ושם נמצא אחד, הנקרא בשמו אייזיק ר' יעקעליש, ואם אחפור שם בבית היהודי אייזיק ר' יעקעליש תחת התנור וכירים אז אמצא אוצר גדול, אבל הכי אתן אומן לחלומות אשר שווא ידברו, ולנסוע בשביל זה לקראקוב, ואתה עשית שטות כזה לבא לכאן?"

ויהי כשמוע רבי אייזיק ר' יעקעליש דברי השר הבין כי עיקר ביאתו לכאן היה למען ישמע דברים אלו ושידע כי האוצר נמצא לא כאן רק בביתו וכי עליו לחפור ולבקש במטמונים בביתו ושם ימצא האוצר. חזר ונסע לביתו וחפש ומצא בביתו תחת התנור וכיריים את האוצר ונתעשר, ובנה בהונו הבית הכנסת הנודעת בשם "ר' אייזיק ר' יעקעליש שוהל".

כן הדבר כל אדם צריך לידע כי על ידי בואו אל הצדיק והרבי, נתוודע לו שהאוצר אין לו לחפש אצל הרבי רק בביתו, ויהי בנוסעו לביתו שם יחפש ויחפור עד מקום שידו מגעת, ויגעת ומצאת תאמין כי קרוב אליך הדבר בפיקד ובלבד לעשותו, אצלו ממש והבן, ודפח"ח [ודברי פי חכם חן].

לאחר קריאת הסיפור והעמקה בו נבקש לשתף בחוויה / תובנה שאספנו במהלך השיעור. עם איזה אוצר אנחנו יוצאות/ים.

בחלק זה המורה תשמש/ ישמש כמנחה ותשים/ ישים לב שתהיה התייחסות לכל אבני הדרך של השיעור (השיר, הסיפור, החוויה האישית, החוויה הקבוצתית, וכו').

מומלץ לסיים בסגירה שהיא פתיחה:

איזה מידע חיוני מובא בסיפור? מדוע דוקא זה היה המסר של ר' שמחה בונים מפשיסחא לחסידיו?

את התוצרים האומנותיים מומלץ לתלות בכיתה, כלוח השראה...

לצערנו, במהלך החיים נאלץ האדם להיפרד מאנשים קרובים שהלכו לעולמם. השיר מתאר את כאבו האישי של המשורר באבלו על חברו. ננסה דרך לימוד השיר לראות איך מביע המשורר את צערו ונחשוב על אופן הבעת הצער שלנו.

ראה שמש לעת ערב אדמה / פאילו לבשה תולע למכסה

תפישט פאתי צפון וימין / ורוח ים בארגמן תכסה,

וארץ – עזבה אותה ערומה / בצל הלילה תלין ותחסה,

והשחק אָזי קָדַר, פָּאָלוּ / בְּשֶׁקַּעַל מוֹת יְקוֹתִיָּאל מְכוּסָה.

נושא השיר: שיר קינה

המובע על ידי תיאור טבע. לפי מוסכמות הכתיבה של ימיה"ב, לטבע יש תפקיד כשותף לאבל. האבל אינו שייך למתאבל בלבד, אלא בא לידי ביטוי בטבע הלוחק חלק באבל. מוטיב נפוץ מימי הביניים הוא המחשבה שהשמיים בוכים גם הם על המת. התהליך המתואר בשיר הוא של שקיעת השמש והשתלטות החשכה על העולם כביטוי מטפורי לאבל של הדובר השר על מות יקותיאל. תיאור הטבע הוא משל לאירוע קשה וממחיש את האווירה של העצב, והקדרות של הדובר על מות יקותיאל אבן-חסאן, שהיה שר בממלכת ספרד ולקח תחת חסותו את רשב"ג היתום, גידל ופיתח את כישוריו. הוא הוצא להורג ומותו השאיר חותם כבד וטראגי על המשורר שהיה אז בן 18 בלבד. הבית האחרון **מסביר את המשמעות הראשונה** על ידי הכוונה של הקורא לפטירת יקותיאל כסיבה לתיאור הטבע הקודר.

בית א': אדם עומד ומביט בשמש האדומה לעת ערב. הצבע מתואר כצבע תולע (אדום). כמו תולעת שני).

בית ב': השקיעה לנגד עיניו היא שקיעה מול הים. הדובר מביט לצפון ולדרום וקדימה (מערבה) ורואה את הצבע האדום של השקיעה המתפשט גם על הים שמולו.

בית ג': השמש שוקעת והארץ נשארת כאילו לבדה, עזובה, היא נחה בצל הלילה.

האנשה ומטאפורה בשיר:

- האנשה - השמש לבשה תולע למכסה. (בגד אדום)
- מטאפורות - כל השיר הוא שיר מטאפורי, כי הוא לא שיר טבע אלא שיר קינה:

השמש -> יקותיאל, הארץ -> רשב"ג, אדום ושחור מסמלים כאב ואבל.

מטאפורה מרכזית: שקיעת השמש- מותו של יקותיאל מדומה לשקיעת השמש וקדרות הטבע ממחישה את ביטוי האבל בעיני המשורר.

"כאילו לבשה תולע למכסה"- השמש מואנשת ולבושה בבגד בצבע אדום עז, שמקורו בתולעת השני, אשר ממנה הפיקו צבע אדום.

"תפשט פאתי צפון וימין"- תפשיט את אור היום (כמו שמפשיטים בגד) מרוב קצוות העולם: צפון, וימין (דרום), ורוח ים (מערב). כיוון מזרח אינו מוזכר כי הקונוטציה שלו חיובית, ואילו השיר בעל קונוטציה שלילית.

"בצל הלילה תלין ותחסה"- בחשכת הלילה תסתתר ותקבל הגנה. כמובן שאין ללילה צל ולכן הביטוי "צל הלילה" מוגזם ובא להמחיש את החושך המוחלט.

"והשחק אזי קדר"- והשמיים אז הצטער/כעסו.

"כאילו בשק על מות יקותיאל מכוסה"- כאילו שהשמיים לבשו/כיסו את ראשם בשק אבלים, משתתפים גם הם באבל על יקותיאל.

בית ספר ממ"ח 'בנות ירושלים' משתף

❖ בבי"ס 'בנות ירושלים', בירושלים, בניהול הגב' בתיה מלאך בוצעה פעילות מיוחדת ע"י מורה יוצאת אתיופיה לרגל חג הסיגד.

בי"ס ממ"ח בנות ירושלים מציין: "זכינו בכניסתה של המורה שרה מקונן מהעדה האתיופית היות חלק מבית הספר שלנו"

לקראת "חג הסיגד"- חג הציפיה לגאולה התקיים יום פעילות נפלא אותה הכינה המורה שרה מקונן.

תלמידות בית הספר נחשפו לסיפור המופלא של העדה האתיופית, למנהגיהם, למאכליהם, ולכמיהה העצומה שלהם לגאולה. הבנות התחברו מאד לצפייה לגאולה, הן הכינו לבנים ומהם בנו דגם של בית המקדש, כתבו תפילות ובקשות לגאולה, רקדו ושרו באמהרית ונתנו לעצמם זמן איכות של חשיבה על עדות מגוונות בתוך העם הנפלא שלנו שבכל שנות הגלות כמהים לגאולה שלמה ולירושלים הבנויה במהרה בימינו, אמן.

והוסרה העטרה כשנפטר מרן הרב אהרן לייב שטיינמן זצוק"ל

הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן נולד ב"ד בחשוון ה'תרע"ד, (14 בנובמבר 1913) ונפטר בכ"ד בכסלו ה'תשע"ח, (12 בדצמבר 2017).

האדם הגדול בענקי התורה והיראה אשר נשא על כתפיו את משא כלל ישראל והאציל מהנהגתו והדרכתו הרוממה על מאור חיינו,

אוי מי יחבוש שברינו כי לוקח אדונינו

ריש גלותא

את האלוקים התהלך וה' עמו, שתול על פלגי מים כל ימי חיינו.

העמיד דורות בנועם תורתנו הקדושה והשקיעות באהלה, מורה ודאין בהלכות והליכות גלותינו המרה,

נכון כאיש מלחמה לבנין בית ה' ועמו באילת השחר חשכת לילה,

אוי לנו מי יורה דעה להבין שמועה

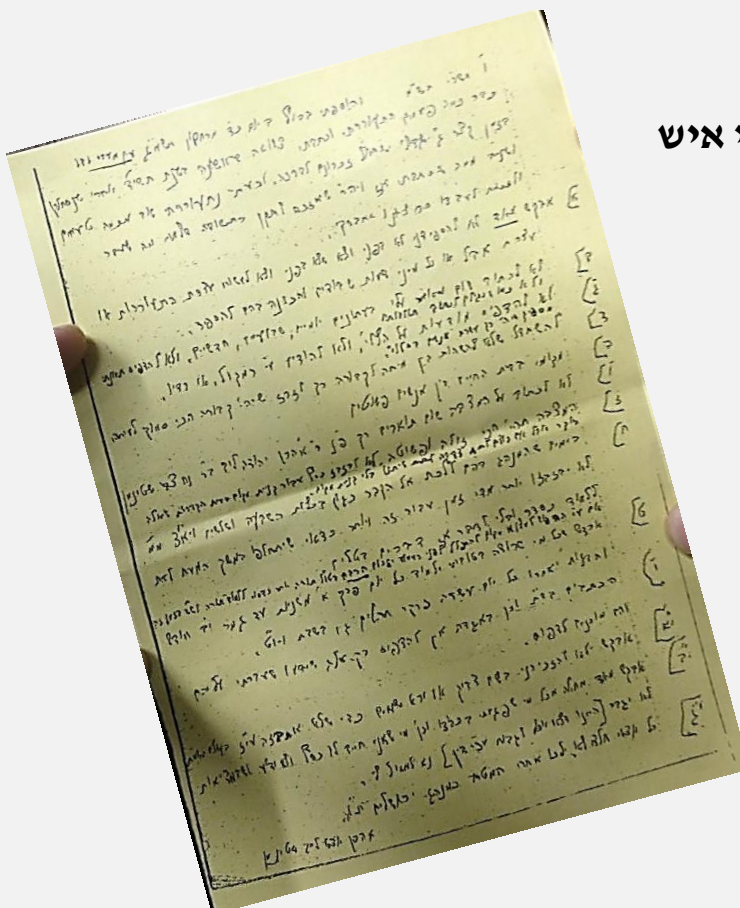
בגודל תבונתנו וידיעתנו ביצרי מעללי איש ותחבולותיו

יסד וחיזק בריחי שערי עולם התורה והרחיב גבולותיה בדור האחרון.

נוכיר פרט קטן מצוואתו המטלטלת של מרן רבי אהרן לייב שטיינמן זצוק"ל:

"אבקש שלא להזכירני בשם צדיק או ירא שמים כדי שלא אתבזה על ידי זה בעולם האמת".

בזה העולם אדם חייב לראות עצמו בגדר בינוני, לא צדיק ולא רשע, ותמיד להתחזק

ולעלות במעלות התורה והיראה ובכך בעוה"ב לעשות רצונו ית'. נלמד מענוותנותו וממידותיו אנו ויהא זה לעילוי נשמתו הטהורה והזכה.

להלן קישור לשו"ת בענייני חינוך - דרשת הרב שטיינמן

השו"ת עוסק בשאלות אקטואליות: האם להקפיד שילדים יילכו עם ההורים לבית הכנסת? כשמכוונים את הבנות איזה מקצוע ללמוד - מה הכיוון הנכון כדי להמשיך המסורת של 'אידישע מאמע'? האם להכניס הביתה דיבורים בענייני ציבור? האם ההורים צריכים לטאטא את העניין או לדבר בפוליטיקה? • לפני תשע שנים התקיים בבית הכנסת 'בני תורה' בהר נוף, בראשות הרב יצחק מרדכי רובין שו"ת בענייני חינוך - כהמשך לדרשה שנשא מרן הגראי"ל שטיינמן במקום • צפו, 31 דק'

רגע לפני...

בימים ההם בזמן הזה...

הירחון נכתב בסיומם של ימי החנוכה, ימים שבהם היונים התנכלו לעם ישראל למשוך אותם לחכמות חיצוניות בכח, בגזירות ובפיתויים, וכמו שכתב הרמב"ם ב'אגרת תימן' שכל מלך או מושל מנסה לפתות את כלל ישראל, אך "כל כלי יוצר עליך לא יצלח". ובכל דור ודור באים באופנים שונים לכלל ישראל, פעמים בגזירה ופעמים בפיתוי. וזוהי מציאות שנמשכת עד היום הזה, על ידי יונים ומתיונים בתוך כלל ישראל התועים, ועל יד 'ערב רב' בתוך כלל ישראל, ונוצר מצב שמציק להם אם יש יותר מדי 'לומדים'... וכל זה הוא המשך אחד למלחמת יון, ד' יצילנו. וכלל ישראל התגברו על זה, וכדי להתחזק בזה היו גזירות ותקנות חז"ל שמטרתן לחזק את עשיית המצוות ולהתרחק מעבירות, והחיזוק הוא בעיקר בתורה שבעל פה ששייך רק לכלל ישראל, כי התורה שבכתב זה עצם הבריאה ומציאותו של העולם, ולכן היא גלויה לכל העמים, אבל ה'נשמת חיים' של התורה זו התורה שבעל פה שנמסרה מפה לאוזן. והתשובה לכך היום היא כמו "בימים ההם" כך "בזמן הזה", וכמו שאז נתגברו על ידי תקנות וגזירות חז"ל ועול תורה שבעל פה, כך עלינו להיות שייכים לתוך התורה ולא מחוצה לה, ותמיד כמה שהיו שייכים יותר לחיצוניות והבלי העולם - היו יותר גזירות! וזהו החיזוק האמיתי לברוח כמה שיותר ממה שלא שייך לתורה ובזה אנו מחויבים.

(בני בינה, מרן הגר"ש אויערבאך שליט"א)

בברכת חודש טוב ומבורך,

מפקחי המחוז החרדי,

משרד החינוך